3.6. Medd-i Lîn

Üstün harekeden sonra gelen cezimli vav (ـَوْ) ve cezimli ya (ـَيْ) harflerine lîn harfi denir. Örneğin نَوْمٌ kelimesindeki vav ve خَيْرٌ kelimesindeki ya, lîn harfidir.

Lîn harfinden sonra sükûn gelirse ya da lîn harfinin bulunduğu kelime üzerinde vakıf yapılırsa (durulursa) medd-i lîn olur ve lîn harfleri uzatılarak okunur. Uzatma harekede değil, lîn harfinde "ayyyn" şeklinde, harfin mahrecinde yapılır.

Medd-i lînin sükûnu, lâzımî sükûn ya da ârızî sükûn olabilir. Kur'an-ı Kerim'de, sadece iki yerde lîn harfinin sükûnu lâzımîdir. Bunlardan biri Meryem suresinin başındaki كٓهٰيٰعٓصٓ ayeti, diğeri ise Şûrâ suresinin başındaki عٓسٓقٓ ayetidir. Bu ayetlerdeki ayn (عٓ = عَيْنْ) lafızlarının sükûnu, lâzımî sükûndur.[5] Bu kelimeler okunurken tûl (uzun) okuyuşta üç elif, tevassut (orta) okuyuşta da iki elif miktarı uzatılır. Bu iki yer dışında kalan medd-i lînlerin sükûnu ise ârizî sükûndur.

Kureyş suresindeki medd-i lînleri bulunuz ve tecvidli olarak okuyunuz.

Medd-i lînin sükûnu, ârizî sükûn olursa, hızlı okuyuşta en az uzatma miktarı bir elif miktarı kadar olabilir. Orta okuyuşta iki elif, yavaş okuyuşta ise üç miktarı uzatılır. [6]

Örnek: مِنْ خَوْفٍ

Bu örnekte;

Vav (و) lîn harfidir.

Kelimede durulduğunda, fa (ف) harfinin üzerinde ârızî bir sükûn ortaya çıkar.

Bu durumda, lîn harfinden sonra sükûn geldiği için medd-i lîn olur.

Vav (و) harfi üç elif miktarı uzatılarak okunur.

AÇIKLAYALIM-UYGULAYALIM

نَوْمٌ - دَآئِرَةُ السَّوْءِ - حَذَرَ الْمَوْتِ - عَلَيْهِ - جَنَّتَيْنِ - بِالْغَيْبِ

Yukarıdaki kelimelerde geçen medd-i lînleri, örnekteki gibi açıklayınız ve tecvidli olarak okuyunuz.

5 İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri, s. 309.
6 Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları, s. 219.